

בבית המשפט העליון

ע"א 2388/13

לפני: כבוד השופט ס' גיבוראן

המבקש: יוסף סולטן

נגד

המשיב: פקיד שומה ירושלים

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעמ"ה (י-ם) 522-07 מיום 20.12.12 שניתן על ידי כבוד השופטת מ' מזרחי

בשם המבקש: עו"ד מיטל (סרי) עזריאלי

בשם המשיב: עו"ד ציפי קוינט-שילוני

החלטה

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (עמ"ה 522-07, כבוד השופטת מ' מזרחי) מיום 20.12.2012.

2. המחלוקת שהתעוררה בפסק הדין נסובה סביב השומה שנערכה לחברת י-ם סולטן אנרגיה בע"מ בגין השנים 2000-2002. ברקע לדברים, בסוף שנת המס 2002 גילה המשיב על בסיס השוואת הון בין השנים 2002-1996 כי למבקש גידול הון בלתי מוסבר, והוציא שומה המייחסת גידול הון זה לשנים 2000-2002, הן השנים "הפתוחות". בית המשפט דחה את ערעור המבקש על השומה. בפסק דינו, קבע בית המשפט כי לא הוכח שגידול ההון צמח בשנים ה"סגורות". כמו כן, דחה בית המשפט את הטענה כי יש לייחס את גידול ההון באופן יחסי לכל השנים שעל בסיסן נערכה השוואת ההון.

3. המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין. ביום 17.6.2013 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. בהחלטתו, קבע בית המשפט כי לא

ייגרם למבקש נזק בלתי הפיך מביצוע פסק הדין. במסגרת זאת, דחה את טענת המבקש כי הדרך היחידה לביצוע פסק הדין היא מימוש נכסים שבבעלותו, אשר הינם בעלי ערך מיוחד עבורו, וקבע כי לא הוכח שהמבקש אינו יכול ליטול הלוואה תוך שימוש בנכסים אלו כבטוחה על מנת לבצע את פסק הדין. עוד קבע בית המשפט כי סיכויי הערעור אינם גבוהים. בתוך כך, דחה את טענתו הפרוצדוראלית של המבקש שעל פיה יש לבטל את פסק הדין, מאחר והוא ניתן טרם הגשת סיכומיו, וקבע כי ביטולו של פסק הדין הראשון ושחרורו של פסק דין מתוקן לאחר הגשת הסיכומים מרפא את הפגם.

4. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה, שב המבקש וטוען, כפי שטען בפני בית המשפט המחוזי, כי סיכויי הערעור גבוהים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתו.

5. אשר לסיכויי הערעור – לטענתו, בית המשפט המחוזי טעה באמצע את אסכולת "השנים הפתוחות". זאת, שכן לגישתו טרם נפסקה הלכה בנושא על ידי בית משפט זה. בהמשך לכך, לגישתו בית המשפט טעה בכך שלא קיבל את טענותיו הראייתיות המוכיחות כי גידול ההון התרחש בשנים ה"סגורות". בנוסף, טוען הוא כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעת שיעורי מס מוגדלים מכוח סעיף 191ב לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. לבסוף, טוען הוא כי פרסום פסק הדין המתוקן ביום 20.12.2012 לא ריפא את הפגם שנפל בפרסום פסק הדין הראשון, טרם הגשת סיכומיו.

6. לעניין מאזן הנוחות, לטענתו, חיובו בתשלום המס במועד הנוכחי יחייב אותו במימוש נכסים בעלי ערך אישי עבורו, וזאת, נוכח בעיות נזילות.

7. במענה, טוען המשיב כי אין מקום לעכב את ביצוע פסק הדין. אשר למאזן הנוחות, טוען הוא כי עסקינן בחיוב כספי, ומאחר שככל שיתקבל הערעור אין חשש שלא יוחזרו הכספים, נוטה מאזן הנוחות לטובתו. בהמשך לכך, לטענתו, המבקש הינו אדם רב נכסים, ואין בבחירתו להשקיע את הונו בנדל"ן (ובשל כך, להופכו להון בלתי נזיל) כדי להצדיק את עיכוב ביצוע פסק הדין. לגישתו, קביעה כי השקעה בנדל"ן תעכב ביצוע פסק דין נגד הבעלים תוביל לתוצאה של העדפת נישומים אלו על פני יתר הנישומים. כמו כן, טוען המשיב כי המבקש נמנע מלהציג לבית המשפט תמונה מלאה בדבר נכסיו, דוגמת בעלות בחברות, בעלות על רכבים ונכסים המוחזקים על ידי קרובי משפחתו.

8. יצוין כי ביום 26.6.2013 הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע ארעי של פסק הדין עד למתן ההחלטה בבקשה לעיכוב ביצוע. משהוגשה תגובת המשיב, מתייתרת בקשה זו.

9. לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, בבקשה לעיכוב ביצוע על נספחיה, בהודעת הערעור על נספחיה ובתגובת המשיב, מצאתי כי דין הבקשה להידחות.

10. כידוע, ככלל, הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין שעליו מערערים, והדבר ייעשה רק במקרים חריגים, בהתחשב בסיכויי הערעור ובמאזן הנוחות (ראו ע"א 2965/96 עטיה נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נ(1) 668, 672 (1996); ע"א 6626/96 בש"א 8240/96 חנני נ' פקיד השומה, פ"ד נ(5) 403 (1997)). לכך יש להוסיף כי כאשר מדובר בבקשה לעיכוב ביצוע של חיוב כספי, תגבר הנטייה שלא לעכב את ביצועו של פסק הדין (ראו: ע"א 2408/13 רוטמן נ' פלאפון תקשורת (30.5.2013); ע"א 6593/12 מנאר ייעוץ כלכלי והשקעות בע"מ נ' חאמיסי (23.9.2012)). זאת, שכן "לרוב אין המדובר בנזק בלתי הפיך שאין לתקנו, מלבד במקרים בהם יש בידי החייב לשכנע כי לא יוכל להיפרע מהזוכה אם יצליח בערעור" (ראו למשל: בש"א 216/89 אברהמי נ' בנק המזרחי, פ"ד מג(2) 172 (1989)).

11. אשר למאזן הנוחות – צודק המשיב כי המבקש לא פרש בפני בית המשפט תמונה מלאה של מצבת נכסיו. בהקשר זה, עיון בתצהיר שצורף לבקשה מעלה כי לצד הכנסה של 5,000 ש"ח מהמקרקעין שבבעלותו, יש לו הכנסה נוספת של 30,000 ₪ מנכס שבבעלות חברה (ויובהר, המבקש כלל לא פירט האם מדובר בחברה שעניינה עמד במוקד פסק הדין או בחברה אחרת, ומהו מצבן הכלכלי של חברות אלו). כמו כן, המבקש לא הציג כל נתונים באשר לאפשרותו להסתייע בקרובים על מנת לשלם את החוב מבלי למכור את הנכסים שברשותו (והשוו בש"א 6411/11 שני נ' עו"ד חבר (3.10.2011)). בהקשר זה, למן הראוי להבהיר – אף שהמבקש מציין כי נכסי הנדל"ן שברשותו הם בעלי ערך אישי, איני מוצא שיש לסווג את הנכסים אליהם מתייחס הוא בבקשה כנכסים בעלי ערך אישי מיוחד המצדיקים את עיכוב ביצוע פסק הדין, אף אם לשם ביצוע פסק הדין יאלץ למכור חלק מהם. כפי שמצוין בבקשה עצמה, דירת המגורים שלו ממושכנת לטובת חוב לבנק, ונראה כי הוא לא יידרש למכור אותה על מנת לשלם את חובו. נכס נוסף של המבקש הוא מגרש לצורך בניית דירת מגורים שטרם נבנתה. ברי, כי אין מדובר בנכס בעל ערך אישי מיוחד (וראו, בהקשר לערך האישיות של הקניין – חנוך דגן קניין על פרשת דרכים (2005) 38-42). בהמשך לכך, נכס שלישי של המבקש הוא מגרש עליו נמצאים משרד ומסעדה. טענתו המרכזית בנוגע לנכס זה

היא שמדובר בנכס שערכו עתיד לעלות בעתיד, ולכן אין זה משתלם למכור אותו היום. נכס נוסף שבבעלותו הוא אדמה חקלאית באשקלון, שלטענתו שוויה אינו רב.

12. בהקשר זה, ברי כי אם אין בידי המשיב אמצעים לממן את החוב הפסוק, לא יוכל המשיב במסגרת הליכי הגביה לגבות למעלה מנכסיו של המבקש. במסגרת זאת, וודאי שבהליכי הגביה שוקל המשיב את זכותו של המבקש לקיום מינימאלי בכבוד, ואין בגביה כדי להותירו ללא יכולת קיום בסיסית. יחד עם זאת, למבקש אין זכות שלא ימומש נגדו פסק הדין רק בשל בחירתו להשקיע את הונו בנדל"ן.

13. בהמשך לאמור, על פי הבקשה עצמה מצוי המבקש בחובות של מיליוני שקלים לטובת בנקים. בגין חובות אלו מושכנה דירת מגוריו וכן המגרש הנוסף שבבעלותו, והוטלו עיקולים שונים על המסעדה והמשרד. ברי, כי הליכי הגביה לטובת המשיב אינם עוקפים את ההסדרים הקבועים בחוק, והם כפופים לדינים הנוגעים למשכנתאות ולעיקולים על נכסיו של המבקש. יחד עם זאת, עצם קיומם של חובות אינו מצדיק את עיכוב ביצוע פסק הדין. להיפך, החובות הנטענים על ידי המבקש מעלים את החשש כי אם ידחה הערעור, ימצא עצמו המשיב ללא אפשרות לגבות את החוב, בתחרות בינו לבין יתר הנושים.

14. על בסיס זה, מצאתי כי מאזן הנוחות אינו נוטה לטובתו של המבקש, וכי סיכויי ההליך אינם גבוהים במידה המצדיקה את עיכוב ביצוע פסק הדין. בהמשך לכך, העיון בפסק הדין של בית המשפט המחוזי ובנימוקי הערעור מעלה כי סיכויי אינם גבוהים במידה המצדיקה את עיכוב ביצועו של פסק הדין.

15. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד בתמוז התשע"ג (2.7.2013).

ש ו פ ט